

FRIVILLIGHET 2020-2023

STRATEGI FOR FRIVILLIGHET

TINN KOMMUNE

Innhold

Forord	3
1. Innledning	4
1.1 Frivilligheten skal være:	4
2. Hva er frivillighet?	6
3. Statlige signaler – Frivillighetens betydning	9
4. Prinsipper for frivillighet	12
5. Mål for frivillighet i Tinn kommune:	13
6. Strategi for å nå målene	14
7. Ulike roller - Felles interesser	16
8. Ulike samarbeidsformer	16
9. Videre fremover.....	16

Forord

En mangfoldig og levende frivillig sektor er av grunnleggende betydning for et godt lokalsamfunn.

Tinn kommune ønsker å være en tilrettelegger og støttespiller for en levende, mangfoldig og uavhengig frivillig sektor.

Frivillighet bygger, og forandrer samfunnet gjennom sine fellesskap, aktiviteter, møteplasser og samarbeid med offentlig og privat næringsliv. Frivilligheten forandrer menneskene som involverer seg gjennom å bygge holdninger, verdier, kunnskap og sosial kapital. Frivilligheten er også i seg selv i kontinuerlig endring for å møte deltakernes og omgivelsenes behov.

1. Innledning

Frivillig arbeid har stor verdi for den enkelte og for samfunnet. Tinn kommune ønsker å ta vare på frivillig virksomhet, slik den finnes i dag, og legge til rette for at den skal leve og vokse videre. I Tinn kommunes kommunedelplan, Integreringsplan og Helse og omsorgsplan har frivillighet en rolle og er et prioritert tema.

Det er et mål at frivillig virksomhet skal være et kjennetegn for Tinnsamfunnet.

Frivilligsentralen kan spille en viktig rolle i kommunens frivillighetspolitikk.

Frivilligsentralene har en viktig funksjon i å støtte og stimulere til frivillig innsats og samarbeid med lokale lag og foreninger.

Frivilligsentralene kan også være en god samarbeidspartner for å nå ut til lag og organisasjoner. Kommuneledelsen kan aktivt invitere frivilligsentralen med på samfunnsutviklingsarbeid, og som høringspart i saker som frivilligheten har kunnskap om og interesse for.

Kommuner og frivillige organisasjoner kan inngå lokale samarbeidsplattformer der prinsippene for samarbeidet nedfelles. Der det er naturlig, kan det også utarbeides partnerskap mellom kommunen og frivillige organisasjoner. Kommunen kan også ha arenaer for kontinuerlig dialog med frivillig sektor. Frivillig sektor bør involveres i planprosesser i de saker det er naturlig. Planen skal inspirere til frivillighet, legge til rette for god dialog med de frivillige og fremme en aktiv politikk på dette området.

1.1 Frivilligheten skal være:

- uavhengig
- et mål i seg selv
- utfordrende, kritisk og utviklende
- sosial og inkluderende
- trygg, ærlig og med høy etisk standard

Det skal være enkelt, og givende, å drive frivillig arbeid i Tinn kommune. Frivillighet til det beste for hver enkelt og for hele lokalsamfunnet.

2. Hva er frivillighet?

Frivilligheten er mangfoldig, og forenes gjennom bestemte trekk.

Frivillighet Norge definerer frivillige organisasjoner som følger;

En frivillig organisasjon er en sammenslutning av mennesker eller virksomheter som driver virksomhet på ikke-fortjenestebasert og ikke-offentlig basis. En frivillig organisasjon baserer en vesentlig del av driften på medlemskontingenter, gaver, innsamlede midler og/eller frivillig innsats. En frivillig organisasjon kan være en forening, lag, stiftelse, ideelt aksjeselskap, forbund, nettverk eller en paraplyorganisasjon.

Frivillighet er også organiserte bidrag fra enkeltpersoner i form av arbeid eller andre ressurser til allmennyttig virksomhet uten forventninger om betaling.

Frivillighetspolitikken bygger opp under en frivillig sektor som er uavhengig, selvstendig og et mål i seg selv. I tillegg kan man si at den er sosial og tilgjengelig for alle.

Det finnes ulike frivilligheter, og disse kan gjerne kategoriseres i tre hovedgrupper;

- den egenfokuserte
- den dugnadsbaserte
- den avtalebaserte frivilligheten

Frivillighet basert på egenaktivitet og egeninteresse var den vanligste formen tidligere. Man var medlem og aktiv i organisasjoner og lag ut fra en interesse eller overbevisning. Det være seg innen humanitært arbeid, musikk, idrett og ulike former for styrer.

Den dugnadsbaserte frivilligheten er noe de fleste mennesker er innom i løpet av livet. Man tar på seg oppgaver i for eksempel et skolekorps eller idrettslag for å støtte opp om egne barns aktiviteter. Engasjement i nærmiljø, borettslag eller velforeninger kan også kategoriseres som dugnadsbasert engasjement.

Den avtalebaserte frivilligheten kjennetegnes at aktiviteten bygger på avtaler med det offentlige, f.eks. der hvor kommunen har avtaler med frivillige organisasjoner om drift av institusjoner eller kjøp av ulike tjenester.

De viktigste kriteriene for en frivillig organisasjon er at den ikke overfører overskudd til eiere eller andre, den er ikke underlagt offentlig styring, medlemskap er frivillig, og det dreier seg om organisasjoner med en viss varighet og styringsstruktur.

Frivillig arbeid lever av lyst og dør av tvang...

Eksempler:

DEFINERES SOM FRIVILLIGHET	DEFINERES IKKE SOM FRIVILLIGHET
Å TRENE ET FOTBALLAG UTEN BETALING	Å SPILLE FOTBALL
Å DELTA I STYRET FOR KOR ELLER MUSIKKORPS UTEN BETALING	Å SYNGE I KOR Å VÆRE LØNNET KORPSDIRIGENT
Å VÆRE UBETALT VERTSKAP/VAKT PÅ ROCKEFESTIVALEN	Å VÆRE PUBLIKUM Å VÆRE ANSATT
Å ARRANGERE KUNSTUTSTILLING	Å STILLE UT EGNE BILDER FOR SALG
Å VÆRE BESØKSVENN	Å VÆRE FRITIDSKONTAKT MED OPPDRAGSAVTALE Å BESØKE NÆRE SLEKTNINGER
Å ARRANGERE FELLES ST.HANS FEIRING I VELLET/NABOLAGET	Å DELTA PÅ ARRANGEMENTET
Å UTFØRE DUGNAD PÅ SKOLENS ELLER BARNEHAGENS OMRÅDE	Å UTFØRE ARBEID PÅ FAMILIENS ELLER SAMEIETS UTEOMRÅDE
Å ORGANISERE FØLGEORDNING FOR EN GRUPPE BARN TIL SKOLE OG FRITIDSAKTIVITETER	SPORADISK GI NABOENS BARN SKYSS TIL SKOLE OG FRITIDSAKTIVITETER SAMMEN MED EGNE BARN
UTEN GODTGJØRING Å SELGE LODD TIL INNTEKT FOR FRIVILLIG ORGANISASJON	Å SELGE LODD TIL INNTEKT FOR EGEN SKOLETUR

3. Statlige signaler – Frivillighetens betydning

Kultur og kirkedepartementet la i St. meld nr. 39 fram sin melding om frivillighetspolitikk «Frivillighet for alle». I meldingen sies det at «Regjeringen ønsker å sikre utviklingen av et levende sivilsamfunn gjennom å utvikle et nært samspill med frivillige organisasjoner og ved å legge til rette for frivillig engasjement. Gjennom frivillig arbeid kan folk delta i meningsfylt og samfunnsnyttig virksomhet. Frivillige organisasjoner yter uvurderlig bidrag til samfunnet, både gjennom tjenesteproduksjon og omfattende ulønnet innsats. Verdien av denne innsatsen er enorm».

I dag deltar befolkningen i ulike foreninger/organisasjoner mer etter ønsker og behov. Folk skifter mellom organisasjoner fortere enn før.

Regjeringen vil (St. meld 39) sikre en helhetlig frivilligpolitikk gjennom:

- Å sikre frivillighetens uavhengighet og mangfold.
- Å legge til rette for at alle kan delta i frivillig arbeid.
- Å sørge for bedre vilkår for frivillig virke lokalt.
- Å øke kunnskapen og oppmerksomheten om frivillighetens rolle og betydning i samfunnet.
- Å samordne og utvikle statlig frivillighetspolitikk.

Regjeringen oppfatter frivillige organisasjoner som en viktig byggestein for lokaldemokratiet.

Kommunen kan gjennom samarbeid med frivillige organisasjoner bidra til å legge

bedre til rette for mobilisering av frivillig innsats til beste for den enkelte og fellesskapet.

Det fremheves også at frivillige organisasjoner representerer en betydelig ressurs i norsk samfunnsliv, også i forhold til samfunnsområder der det offentlige har påtatt seg ansvar, og der ansvaret er reflektert gjennom tjenester som ytes til befolkningen.

Kulturdepartementet kom senere med St.meld nr 10; "Frivilligheten – sterk, selvstendig, mangfoldig". Målet var å øke deltakelse i organisasjoner og frivillig arbeid:

- * fordi høy frivillig deltakelse er avgjørende for den tillit vi har i samfunnet
- * fordi deltakelse i frivillig aktivitet hindrer utenforskap og fremmer inkludering
- * fordi organisasjoner der de beste skolene i demokrati
- * fordi frivillige organisasjoner avdekker behov og finner nye løsninger
- * fordi frivillig innsats er en avgjørende del av den norske beredskapsmodellen
- * fordi frivillig innsats bidrar til å sikre vår felles kulturarv
- * fordi frivillig innsats er viktig for å sikre folkehelsa

Regjeringen har fire frivillighetspolitiske mål som grunnlag for sine prioriteringer. I meldingen beskriver de virkemidlene som staten har for å legge til rette for å nå disse målene.

DE FIRE HOVEDMÅLSETNINGER;

1. Bred deltakelse
2. En sterk og uavhengig sektor
3. Forenklingsreform
4. En samordnet frivillighetspolitikk

Uten frivilligheten stopper Norge.

4. Prinsipper for frivillighet

- *Frivillig sektor er uavhengig og selvstendig, og skal anerkjennes på lik linje med privat – og offentlig sektor*
- *I samarbeid og samhandling mellom Tinn kommune og frivilligheten er begge parter likeverdige, og skal vise gjensidig respekt for hverandres roller*
- *Frivilligheten i Tinn kommune bidrar med store verdier i lokalsamfunnet og det må verdsettes*
- *Mangfoldet innen frivilligheten er en verdi i seg selv og en viktig faktor for høy deltakelse og et tilbud til alle*
- *Frivilligheten er ulik, og kommunen må tilpasse virkemidler etter behov slik at frivilligheten kan vokse*
- *Frivilligheten og kommunen har ulike, men komplementære roller. Frivilligheten skal supplere, ikke erstatte kommunale tjenester*
- *Frivilligheten bidrar til å øke sosialkapital. Frivillighet er helsefremmende for den som utfører en frivillig innsats, for den som mottar den og for samfunnet*
- *Frivilligheten er viktig for demokratiet ved å være pådrivere for egne interesser og både kommunen og frivilligheten er ikke-kommersielle aktører som ivaretar et samfunnsoppdrag basert på demokratiske prosesser.*

5. Mål for frivillighet i Tinn kommune:

1. Frivilligsentralen skal legge til rette for samarbeid med frivillig lag, organisasjoner og foreninger
2. Frivilligsentralen skal gi en oversikt over alle registrert frivillige lag og foreninger i kommunen
3. Frivilligsentralen skal legge til rette for og samarbeide om gode møteplasser i Tinn kommune for alle
4. Frivilligsentralen skal utrede ulike arenaer for dialog og samhandling slik at kommunikasjonen mellom de frivillige og kommunen blir enklere

6. Strategi for å nå målene

1. Frivilligsentralen skal legge til rette for samarbeid med frivillig lag, organisasjoner og foreninger

Rjukan frivilligsentral skal etablere arenaer for både formell og uformell kontakt, kunnskapsformidling, erfaringsutveksling planlegging og evaluering.

Rjukan frivilligsentral skal veilede og gi informasjon til lokale, frivillige lag og organisasjoner, i søknader om tilskudd ved behov.

Frivilligsentralen sender ut informasjon om kommunens tilskuddsordning, i tillegg til andre regionale og sentrale tilskuddsordninger, når søknadsfristen nærmer seg.

2. Frivilligsentralen skal gi en oversikt over alle registrerte frivillige lag og foreninger i kommunen

Lag og foreninger oppfordres til å registrere seg i kommunens kontaktregister på Rjukan frivilligsentrals hjemmeside.

Oversikt over lag og foreninger med kontaktinfo ligger tilgjengelig på Rjukan frivilligsentral sin hjemmeside

Oppfordre alle frivillige lag og foreninger til å registrere seg i frivillighetsregisteret og på frivillig.no.

3. Frivilligsentralen skal legge til rette for og samarbeide om gode møteplasser

I samarbeid med andre enheter i Tinn kommune, vil vi tilby ulike møteplasser tilpasset de behovene som finnes i kommunen.

Frivilligsentralen kan tilby lokaler tilpasset ulike brukergrupper.

4. Frivilligsentralen skal utrede ulike arenaer for dialog og samhandling slik at kommunikasjonen mellom de frivillige og kommunen blir enklere

Frivilligsentralen har, til enhver tid, oppdatert hjemmeside. Der legges det ut nyheter, aktiviteter og mulighet til å melde seg som frivillig.

Frivilligsentralen har egen facebookside og egen instagramkonto.

Frivilligsentralen er et koordinerende ledd mellom Tinn kommune og frivillige lag og foreninger.

Frivilligsentralen legger til rette for og innkaller til årlige møte med ulike kommunale enheter, hvor det legges vekt på erfaringsutveksling, evaluering og videre planlegging av samarbeidet.

7. Ulike roller - Felles interesser

De folkevalgte, kommunens administrasjon og frivilligheten har ulike roller, men mange felles mål og interesser for lokalsamfunnet. Kommunen yter tjenester til innbyggerne på vegne av fellesskapet, mens frivilligheten yter samfunnsnyttige aktiviteter ut fra eget engasjement. Samarbeid mellom kommunen og frivilligheten i Tinn kommune bygger på et prinsipp om at frivilligheten skal være et supplerende og ikke erstatte offentlige tjenester.

Enheter i kommunen har et medansvar for organisering og samarbeid med frivillige innenfor egen enhet.

8. Ulike samarbeidsformer

Kommunen involverer frivilligheten i ulike og aktuelle planprosesser i de saker der det er naturlig. I noen situasjoner/saker har kommunen ansvar, men frivillige bidrar og tilfører merverdi. I andre situasjoner og saker er det frivillige som har ansvaret og kommunen bidrar.

Partnerskapsavtaler kan bidra til mer formalisert samarbeid og setter klare rammer for ansvarsfordeling og roller etter en fast mal. Frivilligheten og kommunen stiller som likeverdige parter og avtalen skal være tidsavgrenset.

Rjukan frivilligsentral har et overordnet koordinerende ansvar og er kontaktperson for alle som ønsker å yte eller motta frivillig innsats i Tinn kommune.

Rjukan frivilligsentral er en brobygger og skal være et koordinerende ledd mellom frivillige, og mellom frivillige og kommunen.

9. Videre fremover...

Tinn har en aktiv og bred frivillig sektor som arrangerer en stor andel av aktivitetstilbudene for innbyggerne i kommunen. Organisasjonene bidrar til økt integrering, og forskning viser at de som er aktive i organisasjonslivet gjennomgående har bedre helse og uttrykker større tilfredshet med livet.

Kommunen ønsker å ta sin rolle som koordinator, støttespiller og samarbeidspartner på alvor og legge til rette for at frivilligheten i Tinn kan vokse og videreutvikle seg.

Med en plan for frivillighet forsøker kommunen å bidra til en mer robust frivillige sektor, noe som også sannsynligvis fører til økt frivillig innsats.

Planen revideres en gang i kommunestyreperioden.